

Gemeente Alkmaar

Postbus 53
1800 BC ALKMAAR

Datum	2 augustus 2022	Telefoon	
Onze referentie	UIT-2022-25880	E-mail	
Uw referentie	e-mail	Bijlagen	-
Uw bericht van	6 juli 2022	Onderwerp	Artikel 3.1.1 Bro-overleg bestemmingsplan De Staalmeester Schermerweg 33 Alkmaar

Geachte meneer

Op 6 juli 2022 heeft u Veiligheidsregio Noord-Holland Noord in de gelegenheid gesteld tot het uitbrengen van advies over ramp- en crisisbestrijding en zelfredzaamheid ten behoeve van het bestemmingsplan 'De Staalmeester', Schermerweg 33 Alkmaar.

In totaal worden 7 bouwblokken gerealiseerd waarin ruimte wordt geboden voor maximaal 300 appartementen. Deze woningbouw gaat gepaard met de realisatie van enkele commerciële voorzieningen en andere niet-woonfuncties in de plint met mogelijkheden voor horeca, detailhandel, maatschappelijke voorzieningen en werkruimten. De bouwblokken hebben een gemiddelde hoogte van 5 bouwlagen met een hoogteaccent aan de dijk van maximaal 17 bouwlagen. Het parkeerterrein zal (half)verdiept aangelegd worden tussen de bebouwing. Op het parkeerdek is daardoor ruimte om hofjes te creëren met wandelpaden en groenstructuren. De hofjes vormen ontmoetings- en ontspanningsplekken tussen de woningen.

Met dit advies behandelen wij de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een brand, ongeval of ramp en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid.

Advies:

1. Overweeg het plangericht voorbereiden van ontruiming, dit ter voorbereiding op een situatie waarbij 'een omvangrijke brand in de directe nabijheid' noopt tot volledige ontruiming en opvang van betrokkenen gedurende meer dan één etmaal.
2. Organiseer vooroverleg met betrekking tot het voorlopig ontwerp van het gebouw, mede in relatie tot de ruimtelijke inrichting, met als doel dat hulpdiensten de verschillende gebouwfuncties in geval van een calamiteit goed kunnen bereiken, dat zij door de functionele installaties effectief gefaciliteerd worden en dat zelfredzaamheid functioneel wordt ondersteund.

3. Onderzoek of het mogelijk is dat de initiatiefnemer(s) woningsprinklers toepassen in hun ontwerp(en).

Toelichting

Ad 1:

Het hebben van een voorbereid object specifiek plan versnelt mogelijk de ontruiming. De effectiviteit van ontruimen neemt toe naarmate bewoners en andere gebruikers vooraf kennis en inzicht hebben in de noodzaak van ontruimen en weten wat hun handelingsperspectief is, een veilige opvang locatie als alternatief op geringe afstand snel beschikbaar is en bewoners en gebruikers de verminderd zelfredzamen helpen en ondersteunen. Het ontruimingsplan opstellen, beheren en in voorkomende situaties uitvoeren, vereist samenwerking tussen gemeente en bewoners/gebruikers.

Ontruimen van het gebouwen/bouwdelen kan op relatief korte termijn noodzakelijk zijn als rook van brand gedurende geruime tijd via (natuurlijke) ventilatie de woningen kan binnendringen. Als kengetal wordt aangehouden dat bewoners gedurende 4 uren veilig zijn in hun woning. De dichtheid van de rook, de verwachte blootstellingstijd van de woningen, de samenstelling van de rook en de fysieke gesteldheid van bewoners zijn de belangrijkste factoren van invloed in de praktijk.

Het plangebied ligt naar verwachting geruime tijd op de grens van het transitiegebied 'bedrijventerrein van Oudorp'. Het stedenbouwkundigplan laat zien hoe het gebied gedeeltelijk transformeert naar wonen. Een 'verbindingszone' en een bedrijventerrein met bedrijven (milieu categorie III en mogelijk hoger) blijft in de toekomst bestaan en dit is zeer gewenst in samenhang met de gewenste transformatie naar gedeeltelijk wonen. Wij menen dat voor een veilige woonomgeving de transitie op het bedrijventerrein nog beter gericht kan worden op bedrijvigheid met een relatief lage impact op hun omgeving bij brand. Bedrijven met grote brandcompartimenten, hoge vuurlast, al dan niet in combinatie met de aanwezigheid van milieu gevaarlijke stoffen zouden geweerd moeten kunnen worden. De huidige milieu- en bouwregelgeving, biedt onvoldoende tegenwicht tegen effectieve bedrijfsvoering en kosten beheersing. De toenemende schaalgrote resulteert bij brand in langdurige en soms ook dichte en gevaarlijke rookverspreiding. Ontruimen is bij gebouwen meestal het enige alternatief.

Het voorbeeld Shurgard (thans een nabij gelegen inrichting): Ontwikkelde brand is niet bestrijdbaar door de omvang van brandcompartimenten, de aanwezige vuurlast, de onbekende inhoud. De brandweer moet dan kiezen voor een defensieve aanpak. Het gevolg is dat bij noordelijke wind de Staalmeester volledig in de rook komt en zeer waarschijnlijk direct gestart moet worden met een snelle langdurige ontruiming.

De noodzaak tot ontruimen vanwege rookoverlast wordt beïnvloed door het aantal mensen dat bovengemiddeld last heeft van longziekten. De snelheid van ontruimen wordt gehinderd door de mobiliteitsbeperkingen van mensen.

In de gemeente Alkmaar (bron gezondheidsatlas GGDHN jaar 2020) heeft:

- ca. 14,5% van de 65⁺ers gediagnostiseerde COPD/astma en de categorie 18-65 jaar is dit percentage 5,9%;

- ca. 18,4 % van de 65+'ers heeft een beperking van de mobiliteit en in de categorie 18-65 jaar is dit percentage 4,7%.

Ad 2:

Vooroverleg m.b.t. het bouwplan in relatie tot de ruimtelijke aspecten is noodzakelijk. Het concept beïnvloedt de veiligheid en gezondheid zelfs negatief als hulpdiensten in onvoldoende mate gefaciliteerd worden.

Bouwkundige uitwerkingen m.b.t. bereikbaarheid en bluswater kunnen binnen dit concept niet losgezien worden van keuzes die gemaakt worden voor de positionering van gebruiksfuncties zoals zorgwoningen en maatschappelijke voorzieningen.

Een sociaal veilige omgeving vereist vrije zichtlijnen in elk seizoen, goed verlichte openbaar toegankelijke plaatsen, waarbij rekening gehouden wordt met de verminderde mobiliteit van kwetsbare groepen.

Voorgenomen wordt een configuratie van 7 bouwblokken die met elkaar verbonden zijn o.a. via een (half)verdiept parkeerterrein. Een diversiteit aan doelgroepen, waaronder zorgbehoevenden en de realisatie van detailhandel en maatschappelijke voorzieningen inclusief zorgwoningen en horeca en kantoren gaat dit plan gebruiken. Vooroverleg draagt bij aan optimalisatie van het ontwerp, maar belangrijker nog aan de kwaliteit van het concept voor hen die hulp nodig hebben. De verschillende (brandweer)toegangen tot de verschillende bouwdelen vereisen een juiste ligging ten opzichte van opstelplaatsen (voor een blusvoertuig, ambulance of hoogwerker) en de locatie van een bluswatervoorziening of een toegang voor hulpverleners tot een bouwblok.

Ons toetsingskader is de 'Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid VRNHN 2021'. Verondersteld wordt dat bluswater via brandkranen kan voorzien in de behoefte aan bluswater, mits brand beperkt kan blijven tot een woning, een maatschappelijke voorziening, horeca of kantoor. Een onbeperkt hoeveelheid bluswater voor een ontwikkelde brand in b.v. de parkeergarage, dient binnen een beperkte afstand beschikbaar te zijn. Een opstelplaats aan het kanaal (Jaagpad) voorziet in die mogelijkheid.

Ad 3:

Woningsprinklers blijken zeer effectief in het beheersen van brand in een woning.

Toepassen van sprinklers bij de andere gebruiksfuncties heeft eveneens als voordeel dat de inzet van de brandweer minder ingrijpend in omvang zal zijn.

De minister heeft de Tweede kamer voor het reces verzocht het verplichten van sprinklers in parkeerruimten onder woningen in de wet op te nemen. Een dergelijke verplichting kan eventueel al met de invoering van de omgevingswet van kracht worden.

Het toepassen van woningsprinklers vereenvoudigt mogelijk de bereikbaarheidsopgave voor het plan.

Als u nadere toelichting wenst over dit advies, kunt u contact met mij opnemen. Mijn contactgegevens staan vermeld in het briefhoofd.

Met vriendelijke groet,

Expert risico's en veiligheid